

Aan de slag

MET KAMISHIBAI

Tien jaar geleden leerde ik de kamishibai kennen. Een decennium ervaring heb ik recent gebundeld in het boek 'Aan de slag met kamishibai'. Ik hoop dat dit boek een uitnodiging kan zijn om de kamishibai in elke klas, van kinderopvang tot volwassenenonderwijs, een vaste plaats te geven. Een vertelling of voorleesmoment met de kamishibai is immers magisch en werkt verbindend. Op alle onderwijsniveaus kan het een aanzet zijn tot zoveel mooie verwerkingsactiviteiten. In deze hectische tijden van digitalisering werkt een vertelling met de kamishibai bovendien erg onthaastend! Vertel je leerlingen of cursisten dat het langzaam verschuiven van de vertelplaten eigenlijk een beetje is zoals swipen... **Inge Umans**

Over de auteur

INGE UMANS

werkt halftijds als documentalist in docAtlas en is fulltime leesbevorderaar. Ze geeft kamishibai-vertellingen en biedt workshops en vormingen aan rond voorlezen, lezen en jeugdliteratuur. Meer informatie op www.rodedraad.be.

HOE HET BEGON...

In opdracht van de bibliotheek van Heist-op-den-Berg trok ik langs alle scholen in en om Heist. Leerlingen van de kunstacademie hadden vertelplaten gemaakt bij enkele gruwelijke rijmen van Roald Dahl (*Roald Dahls gruwelijke rijmen*, uitg. Querido) en ik mocht de kinderen van het derde leerjaar laten kennismaken met de kamishibai. In een aansluitende workshop maakten we zelf verhalen. Dat wakkerde het vuur aan. Niet enkel bij de kinderen, die de meest fantastische verhalen bij elkaar verzonnen. Het vuur was ook bij mij aangestoken.

Ik had in diezelfde periode een zelfgemaakt kastje en het verhaal *Spaghetti met dropveters* geleend bij docAtlas en meegenomen naar mijn OKAN-klas. Ik vertelde het verhaal in het Nederlands, Mohamed nam de Arabische versie voor zijn rekening.

TALEN-SENSIBILISERING

De kamishibai leent zich uitstekend voor meertalige vertellingen. Veel bibliotheken hebben al meertalige voorleesmomenten of vertellingen in hun programma opgenomen. Die zijn immers niet alleen interessant voor kinderen die opgroeien in meertalige gezinnen, maar ze nodigen ook anderen uit om zich open te stellen voor de grote talendiversiteit in onze samenleving.

VAN 4 TOT 104 JAAR

Mijn eigen vertelkast kocht ik bij ABC (*Art Basic for Children*), samen met enkele setjes vertelplaten. Kinderen van vrienden, familie en ook mijn eigen kinderen deden dienst als testpubliek. Ik

zag steeds meer mogelijkheden, zocht mijn eigen stem, experimenteerde en werd almaar meer enthousiaster. Naast vertellingen begon ik ook workshops te geven over de magische kracht van kamishibai.

Wanneer ik een verhaal vertel, zie ik dat iedereen erin wordt meegezogen, van jonge peuter tot volwassene. Zoals Carll Cneut zegt in *Het Boekenboek* (uitg. Leopold): "Als het aan mij lag, stond er op al mijn boeken: van 4 tot 104 jaar, zoals op gezelschapsspellen." Dat zou ook op de kamishibai moeten staan! Er zijn heel wat verhalen die geschikt zijn voor leerlingen secundair en zeker ook voor volwassen cursisten in het NT2-onderwijs. Durf buiten de lijntjes te kijken en te denken! Ik klopte aan bij uitgeverij De Eenhoorn, die intussen een zeer uitgebreid aanbod aan vertelplaten heeft, en die de deur verder openzette. Zo kwam deze inspiratiegids er.

Over het boek

Het boek bestaat uit twee delen: in het eerste deel schets ik de oorsprong van kamishibai en verrijk ik mijn eigen ervaringen met wat ik las in andere boeken en artikels. Je leest er hoe alles staat en valt met een goede verhaalkeuze en voorbereiding. Voor wie nog nooit met de kamishibai heeft gewerkt, bieden foto's een houvast, in de vorm van een stappenplan. Je krijgt ook tips over hoe je kan vertellen en aan welke vaardigheden je kan werken. In het tweede deel geef ik concrete suggesties om met 15 verhalen aan de slag te gaan, gericht op verschillende doelgroepen. Met elk van die verhalen heb ik zelf mooie ervaringen gehad. Mijn suggesties zijn slechts enkele invalshoeken die vertellers, leerkrachten, verzorgers en jeugdwerkers willen aanzetten om zelf nog meer mogelijkheden te vinden, om samen met je leerlingen of cursisten te genieten en

tot verhaalverdieping te komen. Zo is er het prachtige verhaal *Het land van de grote woordfabriek* (Agnès De Lestrade & Valeria Docampo) waarmee je zeker ook met volwassenen aan de slag kan gaan. Beeld je maar eens in hoe het moet zijn om in een land te leven waar slechts één taal gesproken wordt, een machtige taal die bovendien handenvol geld kost om ze überhaupt te kunnen spreken! Of neem nu *Feest!* (Brigitte Minne & An Candaele): een universeel thema waaraan zoveel verschillende invullingen kunnen worden gegeven. Het is een verhaal waarbij niemand onbewogen blijft.

Wie zelf inspirerende lessen heeft uitgewerkt bij kamishibaiverhalen en die wil delen met anderen, kan zich aansluiten bij de Facebookgroep 'Aan de slag met kamishibai'. Meer dan welkom!

'Aan de slag met kamishibai' is uitgegeven bij De Eenhoorn. ISBN 978-94-6291-238-0.

“EEN VERTELLING OF VOORLEESMOMENT MET DE KAMISHIBAI IS MAGISCH EN WERKT VERBINDEND”

© Christophe Simoen

© Christophe Simoen

**“ ER ZIJN HEEL WAT
VERHALEN DIE GESCHIKT
ZIJN VOOR LEERLINGEN
SECUNDAIR EN VOOR
VOLWASSEN CURSISTEN IN
HET NT2-ONDERWIJS.
DURF BUITEN DE LIJNTJES
TE KIJKEN EN TE DENKEN! ”**